

นโยบายการตรวจฯ : การลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา

๓. แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผลเป็นรูปธรรม

๓.๑ การวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผลเป็นรูปธรรม

หน่วยงานทางการศึกษาทุกสังกัดในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๘ ดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินครู และบุคลากรทางการศึกษา ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษาในเรื่อง การแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้ความสำคัญของการที่ครูและบุคลากรทางการศึกษามีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดทำระบบโปรแกรมออนไลน์ระบบแก้หนี้ สฟฐ.(debt obec)เพื่อรับลงทะเบียนผู้เข้าร่วมโครงการ เน้นผลการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผล เป็นรูปธรรม โดยการดำเนินการตามแผนงาน/มาตรการเจรจาช่วยเหลือ เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ครูและบุคลากรทางการศึกษา จากกรณีวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาหนี้สินครูในหน่วยงาน พบว่ามีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีหนี้สินที่เกิดจากการนำเงินไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อซื้อหรือสร้างที่อยู่อาศัย ซื้อยานพาหนะ การลงทุนทำธุรกิจส่วนตัว และเพื่อการศึกษาของตนเอง แหล่งเงินกู้เงินส่วนใหญ่มาจากสหกรณ์ ออมทรัพย์ครู รองลงมาคือ ธนาคารออมสิน ธนาคารกรุงไทย ธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ สวัสดิการ ขพค.และ ขพส.จากปัญหาหนี้สินของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ลงทะเบียนในระบบแก้หนี้ สฟฐ.(debt obec) ที่เกิดขึ้นจากสหกรณ์ออมทรัพย์ครูมากกว่าหนี้สินจากสถาบันการเงิน จึงกำหนดแผนแก้ปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยการขอความร่วมมือกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูในการร่วมแก้ไขปัญหาหนี้สินครู เพื่อให้ครูมีสภาพคล่องในการชำระหนี้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีอยู่อย่างมีศักดิ์ศรี และสามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินได้อย่างทั่วถึง

๓.๒ ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

๑) การสำรวจสภาพหนี้ จัดทำฐานข้อมูล และจัดกลุ่มสภาพปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด

หน่วยงาน/สถานศึกษาในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๘ รายงานว่ามีผลการสำรวจสภาพหนี้ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด พร้อมจัดทำฐานข้อมูล และจัดกลุ่มสภาพปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด โดยหน่วยรับตรวจแต่ละหน่วยประชาสัมพันธ์การรับลงทะเบียน และให้คำปรึกษาแก่ผู้ลงทะเบียนในเบื้องต้น วิเคราะห์สภาพหนี้ของผู้ลงทะเบียนแก้หนี้ จัดทำฐานข้อมูลผู้ลงทะเบียนแก้หนี้ กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ ตรวจสอบเงินเดือนคงเหลือหลังหักหนี้ ที่จ่าย คงเหลือไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ จัดสภาพกลุ่มหนี้สิน แยกประเภทวิกฤติ (สีแดง), ประเภทใกล้วิกฤติ (สีเหลือง) และประเภทปกติ (สีเขียว) เพื่อนำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สถานีแก้หนี้ครู)

๒) การดำเนินการของสถานีแก้หนี้/คณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาจังหวัด ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

หน่วยงานทางการศึกษามีการดำเนินการตามแผนงาน/มาตรการเจรจาช่วยเหลือ เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยประชาสัมพันธ์โครงการ/กิจกรรมต่างๆ ที่แก้ไขปัญหาหนี้สินแก่ครูและบุคลากรอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ นอกจากนี้ยังได้จัดทำฐานข้อมูลหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา และจัดทำฐานข้อมูลเงินเดือนคงเหลือของครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยจัดกลุ่มตามสภาพการเงินจำนวน ๓ สี คือ สีแดง (เงินเดือนคงเหลือน้อยกว่า ๓๐%) สีเหลือง (เงินเดือนคงเหลืออยู่ระหว่าง ๓๑-๖๐%) และสีเขียว (เงินเดือนคงเหลือมากกว่าร้อยละ ๖๐%) กำหนดเงื่อนไขสำหรับครู บุคลากร ที่เงินเดือนคงเหลือ

น้อยกว่า ๓๐% ห้ามกู้เพิ่ม อีกทั้งมีการกำกับ ติดตาม กระบวนการตรวจสอบเงินเดือนคงเหลือสุทธิ ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ โดย จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูฯ ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สถานีแก้หนี้ครู) จัดประชุมคณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูฯ ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สถานีแก้หนี้ครู) เพื่อศึกษาข้อมูล รายละเอียด แนวทางการดำเนินการแก้ไข ประสานผู้ที่เกี่ยวข้องรายวันทุกราย เพื่อสอบถามถึงปัญหาหนี้สินที่มีอยู่เป็นรายบุคคลว่าต้องการให้ช่วยเหลืออย่างไร ซึ่งผู้ลงทะเบียนทุกรายเข้าใจว่าจะได้เงินกู้จากโครงการที่มีดอกเบี้ยต่ำ เพื่อไปชำระหนี้สิน โดยไม่มีความประสงค์ที่จะให้ดำเนินการเจรจากับเจ้าหนี้ที่มีอยู่เดิม โดยผู้ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการไว้ จึงแจ้งให้ขอลोनชื่อออกจากระบบทุกราย การส่งเสริม สนับสนุน เสริมสร้างวินัยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งบุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานวางแผนทางการเงิน ให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการหนี้ อย่างยั่งยืน การบริหารการเงิน การออม

๓) การส่งเสริม สนับสนุน เสริมสร้างวินัยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งบุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานวางแผนทางการเงิน ให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการหนี้ อย่างยั่งยืน การบริหารการเงิน การออม

- การอบรมหลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรกระทรวงศึกษาธิการเพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนทางการเงิน เช่น “ครูไทยยุคใหม่ เข้าใจการเงิน” หลักสูตร “ครูรุ่นใหม่ หัวใจพอเพียง”

หน่วยงาน/สถานศึกษาในพื้นที่ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๘ ทุกหน่วย เข้าร่วมการอบรมหลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรกระทรวงศึกษาธิการเพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนทางการเงิน เช่น “ครูไทยยุคใหม่ เข้าใจการเงิน” หลักสูตร “ครูรุ่นใหม่ หัวใจพอเพียง”

- การอบรมหลักสูตรอื่นๆ ที่หน่วยงานจัดขึ้น

หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค ๘ ได้มีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด เข้าร่วมการอบรมหลักสูตรการบริหารเงินสำหรับข้าราชการ ทางระบบออนไลน์ ให้มีความรู้ความเข้าใจ เรื่องการจัดการหนี้ อย่างยั่งยืน การบริหารการเงิน และการออม ซึ่งผู้ผ่านการอบรมจะได้รับวุฒิบัตรจากสำนักงาน ก.พ. ประชาสัมพันธ์แจ้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าร่วมอบรมสร้างวินัย ทางการเงินตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการสร้างวินัยทางการเงิน หลักสูตร “การสร้างสมดุลชีวิต การจัดการหนี้สินรูปแบบต่าง ๆ และการจัดแผนการเงิน ซึ่งจัดอบรมโดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ผ่านระบบออนไลน์ และเข้าร่วมอบรม เพื่อ Up Skill เป็นหลักสูตร “เสริมสุขสมดุล เพิ่มคุณภาพชีวิต” ในรูปแบบ Onsite มีการส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนออมเงินในทุกเดือน ๆ ผ่านบัญชีออมทรัพย์ในฟิสิกซ์ของธนาคาร TTB และธนาคารไทยพาณิชย์ มีการจัดอบรมเรื่องความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการน้อมนำพระบรมราโชบายสู่การปฏิบัติ การดำรงตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาตรฐานตำแหน่ง มาตรฐานวิชาชีพ วินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ การประพฤติปฏิบัติตนของครู การรู้เท่าทันสื่อดิจิทัลและเทคโนโลยีระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓.๓ ปัญหาอุปสรรค แนวทางการแก้ไขปัญหา และผลที่คาดว่าจะได้รับ

ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
๑.ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาส่วนใหญ่ เห็นว่าการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูไม่สามารถทำได้จริงและไม่มั่นใจว่าจะสำเร็จเป็นรูปธรรม	๑.ประชาสัมพันธ์สร้างความรู้และความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานของสถานีแก้หนี้ครูให้มากขึ้น	๑.ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษารับรู้ผลสำเร็จของการให้ความช่วยเหลือแก้ไข ปัญหาหนี้สินครู และสมัครใจร่วมโครงการ

ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
๒. มีข้อจำกัดในหลักเกณฑ์การแก้ไขปัญหานี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	๒. ควรพิจารณาหลักเกณฑ์การแก้ไขปัญหานี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ครอบคลุมและเข้าถึงได้	๒. ครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าถึงการแก้ไขปัญหานี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้
๓. พบว่าผู้ลงทะเบียนแก้หนี้แจ้งข้อมูลไม่ตรงกับความเป็นจริง	๓. ต้องกำชับผู้ลงทะเบียนแก้หนี้แจ้งข้อมูลหนี้ที่เป็นจริง	๓. สามารถแก้ไขปัญหานี้ตามข้อมูลหนี้ที่เป็นความจริงได้
๔. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่กล้าเข้าร่วมโครงการแก้ปัญหานี้สินครูกลัวสังคมรังเกียจ	๔. ประชาสัมพันธ์สร้างความรู้และความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานของสถานีกแก้หนี้ครูให้มากขึ้น	๔. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษารับรู้ผลสำเร็จการแก้หนี้ครูและสมัครใจร่วมโครงการ
๕. สถาบันการเงินอื่นไม่สามารถแก้ไขหนี้ให้ได้	๕. นำเรื่องของผู้ลงทะเบียนแก้หนี้เข้าปรึกษาที่สหกรณ์ออมทรัพย์ครู	๕. ผู้ลงทะเบียนสามารถรวมหนี้ไว้กับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูได้
๖. สหกรณ์ออมทรัพย์ครูให้สมาชิกรวมหนี้และขยายระยะเวลาการส่งงวดแล้ว แต่ยังไม่ปรับลดดอกเบี้ยเงินกู้	๖. อยากรให้สหกรณ์ออมทรัพย์ครูปรับลดดอกเบี้ยเงินกู้	๖. การปรับลดดอกเบี้ยทำให้ผู้เป็นหนี้มีรายจ่ายลดลงมีเงินเหลือมากขึ้นและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
๗. ครูมีเงินเดือนตายตัวไม่มีรายได้เสริม	๗. จัดให้มีการสอนภาคพิเศษ	๗. มีเงินเพิ่มในการชำระหนี้
๘. ครูมีภาระกิจมากในครอบครัว	๘. ให้ความรู้เรื่องการประกอบการ	๘. มีรายได้เพิ่ม
๙. ข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ลูกจ้างประจำ และข้าราชการบำนาญ ที่มีเงินเดือนคงเหลือน้อยกว่าร้อยละ ๓๐ มีการเปลี่ยนแปลงทุกเดือน	๙. อัปเดตข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ลูกจ้างประจำ ให้เป็นปัจจุบัน	๙. ข้อมูลเงินเดือน และข้อมูลที่เกี่ยวข้องมีความเป็นปัจจุบันเชื่อถือได้ และนำมาวิเคราะห์มาตรการช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น
๑๐. ยังคงมีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ที่มีปัญหานี้สินบางส่วน ไม่ได้เข้าร่วมโครงการฯ	๑๐. ควรร่วมกันประชาสัมพันธ์อย่าง ต่อเนื่อง ให้ข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษาผู้ที่มีปัญหา หนี้ทั้งในระบบและนอกระบบ ลงทะเบียนแก้ไขปัญหานี้สิน	๑๐. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ที่มีปัญหานี้สินให้การตอบรับและเข้าร่วมโครงการแก้ไขปัญหานี้สิน สร้างความสามารถในการบริหาร ข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา และควรประสานงานกับสถาบัน การเงินอื่น เพื่อให้การช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหานี้สินครูและ บุคลากรทางการศึกษา โดยการ ออกมาตรการช่วยเหลือ ทั้งใน ระยะสั้นและระยะยาว เช่น การ ลดดอกเบี้ย

ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
		เงินกู้ การรวมหนี้ การ ยืด ระยะเวลาผ่อน เป็นต้น หนี้ที่มี อยู่ และนำมาซึ่งการปลด หนี้ใน ที่สุด

๓.๔ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑) ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้และความเข้าใจในกระบวนการแก้ไขปัญหาหนี้สินและบุคลากรทางการศึกษาและมีความกระตือรือร้นในการหาความรู้และแลกเปลี่ยนความรู้มีการช่วยเหลือบุคลากรเพื่อจัดระเบียบและการวางแผนการดำเนินชีวิตให้ปลอดปัญหาหนี้สิน มีการสร้างวินัยในการบริหารการเงิน และการออม

๒) ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการวางแผนการออมและแผนการใช้จ่ายได้อย่างมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น รู้ทันและแก้ปัญหาหนี้สินของตนเองได้อย่างถูกต้องและทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้นครูและบุคลากรทางการศึกษามีสภาพคล่องในการชำระหนี้ มีวินัยทางการเงิน รู้จักวางแผนด้านการเงินและการออม ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถดำรงชีพในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี

๓) การให้ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบการดำรงชีวิต และการจัดการเศรษฐกิจศาสตร์ครอบครัว ให้ดำรงตนบนความพอดีและพอเพียง เป็นตัวอย่างที่ดีกับผู้อื่น รวมทั้งการบูรณาการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนต่อวิชาชีพและการดำรงตนของผู้เรียนที่มีความพอเพียงเช่นกัน

๔) ความต่อเนื่องของการดำเนินโครงการเพื่อแก้ปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา และการเผยแพร่โครงการให้สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ดี

๓.๕ ข้อเสนอแนะ

๑) การสร้างความเข้าใจและเสริมสร้างวินัยทางการเงินให้แก่ครู จะเป็นวิธีการแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืน และพัฒนารูปแบบการประชาสัมพันธ์

๒) หน่วยงานภาครัฐให้การช่วยเหลือเพื่อให้สามารถปลดหนี้สินได้ ตัวอย่างเช่น เงินกู้สินเชื่อโครงการสวัสดิการเงินกู้ ช.พ.ค.ชพส.ที่ผ่อนชำระไปมีแต่ดอกเบี้ย เงินต้นไม่ค่อยลด ควรมีการลดดอกเบี้ยให้กับครูและบุคลากรที่กู้ยืม ครูแจ้งว่า ผ่อนมา ๑๐ ปีแล้วยังมีเงินต้นค้างเป็นจำนวนมาก รัฐบาลควรจัดสรรแหล่งเงินงบประมาณเพื่อเป็นเงินกู้แก้ไขปัญหาหนี้สินครู เพื่อลดภาระดอกเบี้ยให้สามารถส่งเงินต้นได้มากขึ้น จะสามารถลดระยะเวลาและแบ่งเบาภาระหนี้ได้มากยิ่งขึ้น

๓) การแก้ไขปัญหาหนี้สินของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรมนั้น ควรมีการดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ดังนี้ ปรับเงินเดือนและสวัสดิการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีรายได้ไม่น้อยเพียงพอสำหรัค่าครองชีพ หรือหาแหล่งเงินกู้ที่ดอกเบี้ยต่ำหรือปลอดดอกเบี้ยเพื่อช่วยเหลือครูและบุคลากรที่มีหนี้สินจำนวนมาก เพื่อนำมาปรับโครงสร้างหนี้

๔) เห็นควรให้สหกรณ์ออมทรัพย์ครูกำหนดแนวทางการช่วยเหลือ โดยการรวมหนี้ทุกสถาบันการเงินแล้วให้กู้ยืมในอัตราดอกเบี้ยที่ถูกลง และมีงวดผ่อนยาวขึ้น เพราะการหักเงินเดือนชำระหนี้กฎหมายกำหนดให้สิทธิสหกรณ์ออมทรัพย์ครูได้รับการชำระหนี้เป็นอันดับแรก ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่กำหนด และจะได้ลดปัญหาการตัดเงินเดือนชำระหนี้ให้สหกรณ์แล้ว ไม่มีเงินเดือนเหลือพอให้ชำระหนี้แก่สถาบันการเงินอื่นอีก

๓.๖ รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

หน่วยงาน/สถานศึกษาในพื้นที่ สำนักงานศึกษาธิการภาค ๘ ใช้ ๓ ป ๑ ส ช่วยครูแก้หนี้ ดังนี้

ป ๑ ประชาสัมพันธ์ ให้คำปรึกษา

ป ๒ ประชุมแบบมีส่วนร่วมในการแก้หนี้

ป ๓ ประสานสถาบันการเงิน และสหกรณ์ออมทรัพย์ครูชลบุรี

๑ ส ส่งเสริมสุขภาพการเงินที่ดี